

III Ruimtelijk concept De Veldboer

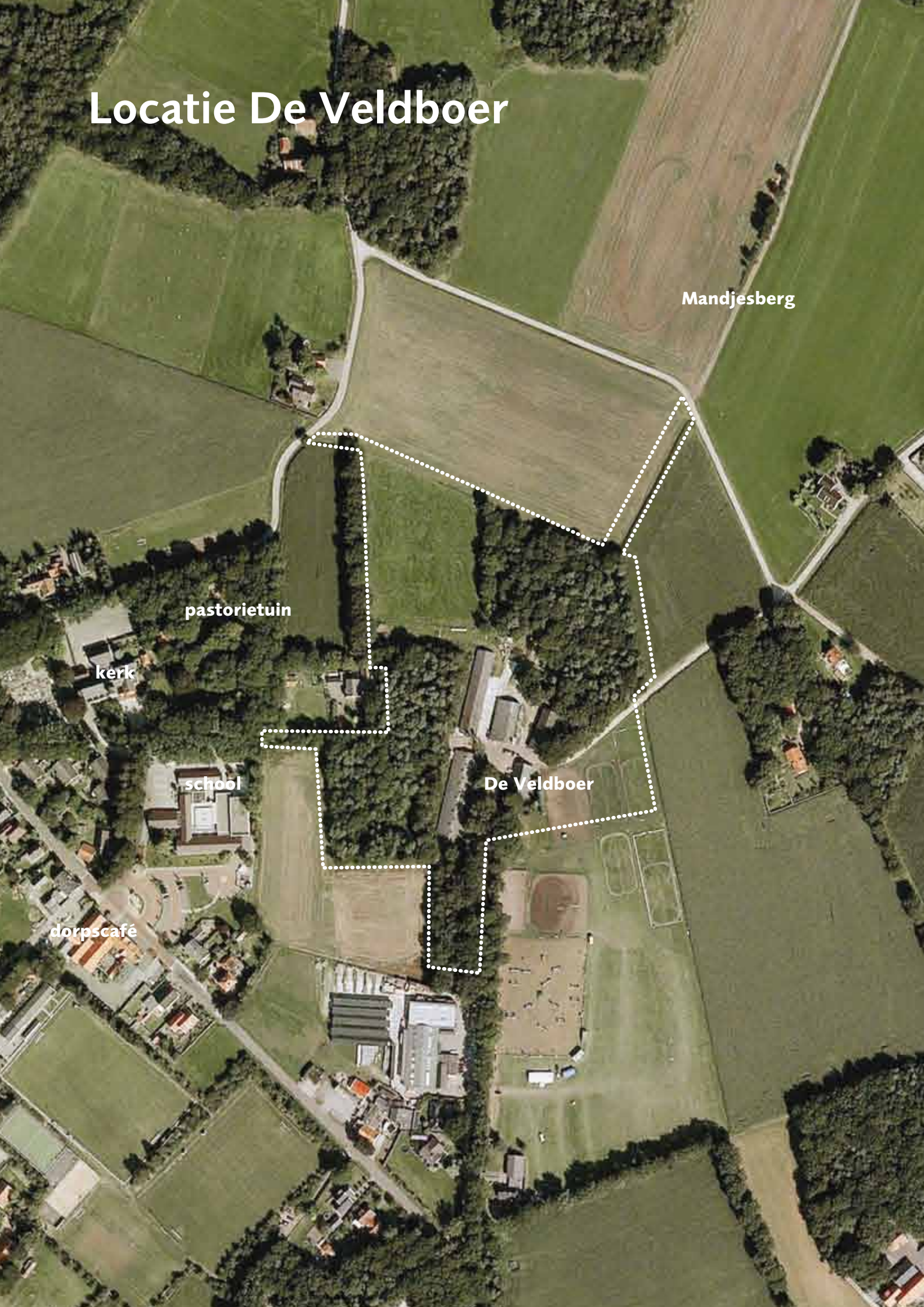
heide & bosgebied

begraafplaats

Langeveen

doorgaande weg
van Tubbergen naar Harderberg

Locatie De Veldboer

Mandjesberg

pastorietuin

kerk

school

De Veldboer

dorpscafé

stierenstal

Huidige situatie

**boerderij
met twee knotlindes
voor het huis**

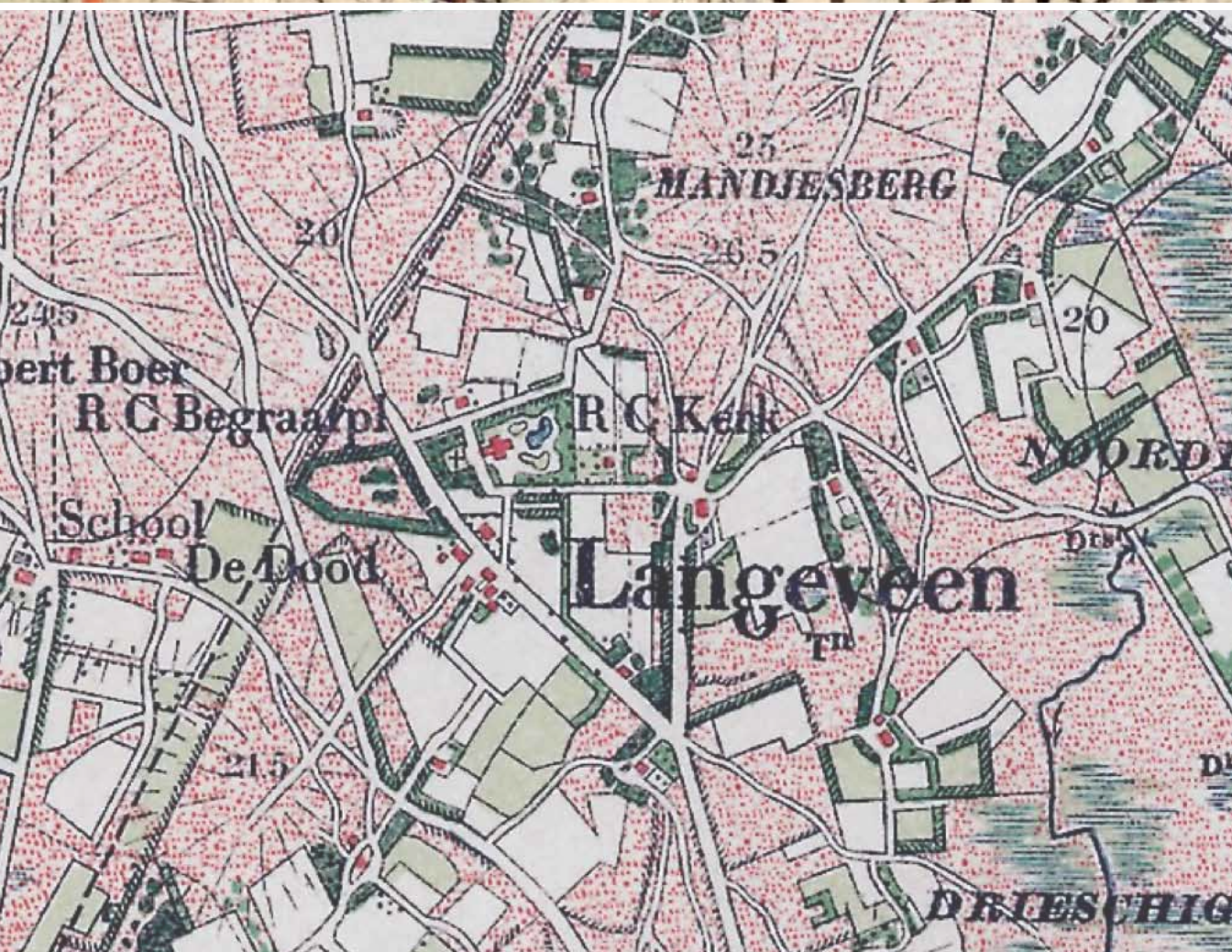
Erf rond 1900

Foto van De Veldboer rond 1900
(gezien vanaf de voorkant)

1830

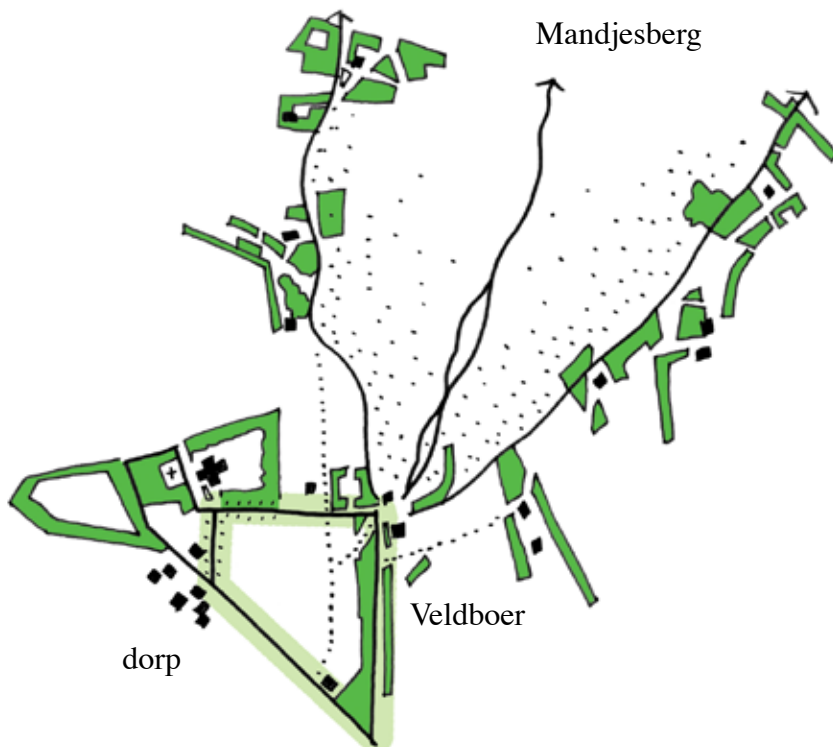

1900

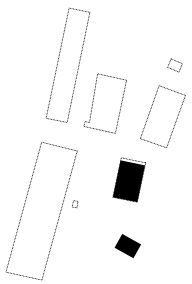
Ontwikkelingsgeschiedenis

Erf 'De Veldboer' is een van de oudste plekken van Langeveen, ouder dan het dorp. Volgens de huidige bewoner, woont zijn familie al sinds de 16e eeuw op het erf. Op de historische kaart uit 1830 is te zien, dat het erf oorspronkelijk aan de oude, doorgaande weg over de Mandjesberg naar Duitsland lag. Fragmenten van deze route zijn nog aanwezig, maar op het erf niet meer in gebruik.

Het dorp Langeveen duikt pas op de kaarten van rond 1900 op. Op deze kaarten is ook goed de bijzondere samenhang tussen De Veldboer, het dorp en het omliggende landschap te zien. De Veldboer maakt enerzijds deel uit van de centrale dorpsdriehoek. Met de Veldboersweg en het Kerkepad was het erf met het dorp verbonden. Anderzijds, maakt De Veldboer deel uit van een krans van erven op de flank van de Manjesberg. De berg was (en is) open, de erven tekenen zich af door de erfplantingen. Deze structuur is nog steeds aanwezig, maar nu doordat er later bossen rond het erf zijn geplant, niet meer zo goed te ervaren. Dit is jammer, want de Mandjesberg is een bijzondere opduiking in het landschap: het is een esker, waarvan Nederland er maar één rijk is.

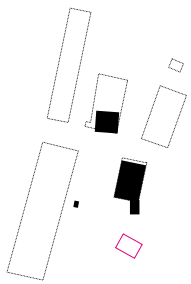

positie De Veldboer: schakel tussen dorp en landschap

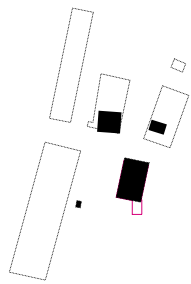
1830

boerderij met schuur aan zuidzijde
stichtingsdatum onbekend

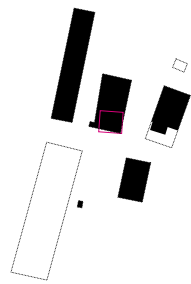
1900

uitbouw boerderij voorzijde
sloop schuur zuidzijde
bouw schaapskooi/schuur
bouw aardappelkelder

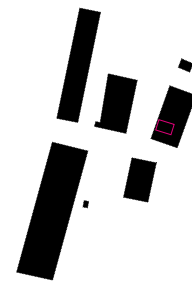
1950

uitbreiding van de deel
sloop uitbouw boerderij voorzijde
bouw schuur/hok aan de noordkant

1976

sloop schaapskooi/schuur
bouw kapschuur
1972 bouw stierstal
1976 bouw kippenstal

2008

1980 bouw grote kippenstal
1981 sloopschuur/hok aan de noordkant
1981 uitbreiding kapsschuur
1998 bouw schuurtje

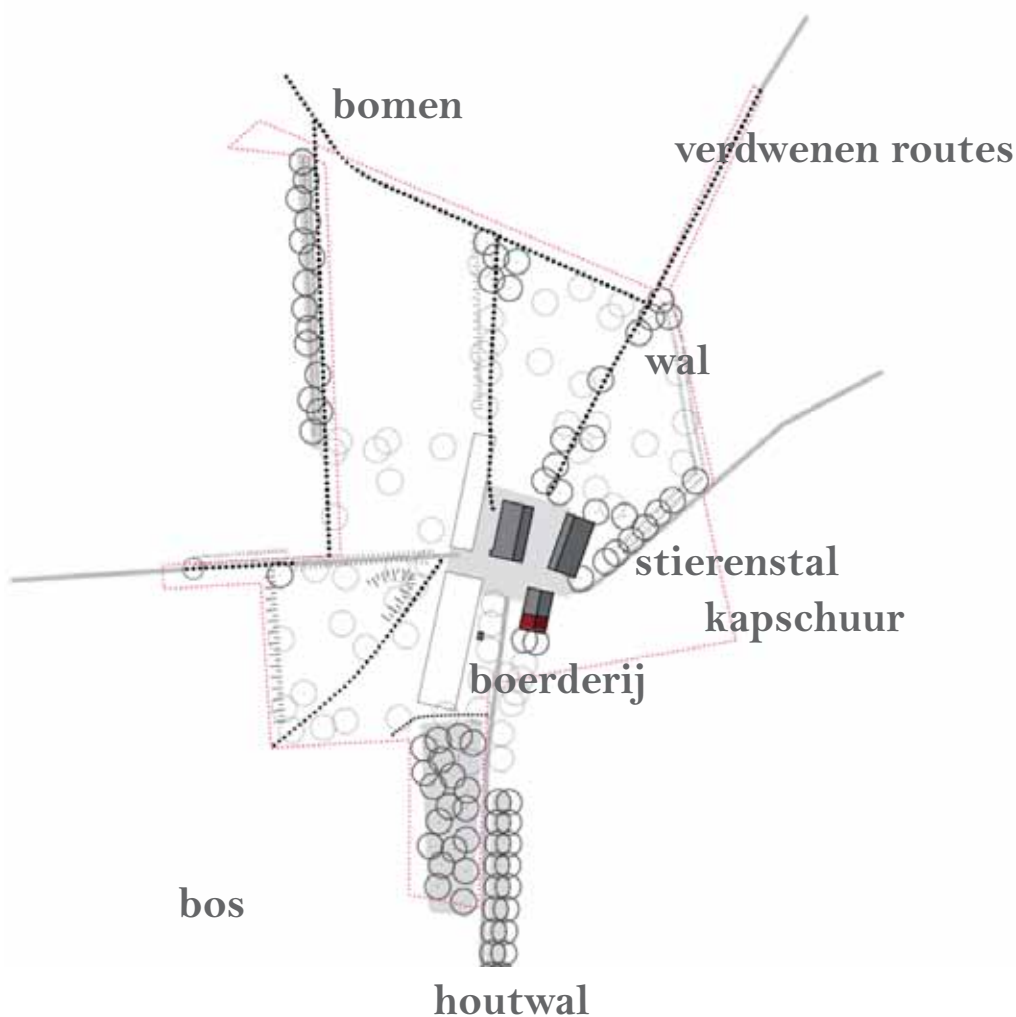

De boerderij staat al eeuwen op dezelfde plek. Uit een reconstructie van kadastrale kaarten door de tijd blijkt dat er een periode een schuur voor heeft gestaan. Rond 1900 werd deze afgebroken en vervangen door een schaapskooi, wat verder op de berg. Lange tijd was het een klein boerenerf, pas in de jaren '70 en '80 wordt het sterk uitgebreid met grote stallen en schuren.

Op oude foto's van rond 1900 is mooi te zien dat De Veldboer tussen de bomen lag, aan de open ruimte. Het landschap van de Mandjesberg liep door tot aan de gevel van de boerderij.

In de jaren '50 werden de stukken heide bij het erf bebost. Overwegend werden dennen geplant voor de mijnbouw. Nu ligt het erf in een dichte bosmantel. Een deel van de oude bomen staat nog op het erf. Aan hand van de oude eiken die langs de wegen en rond het erf stonden, zijn de historische structuren nog terug te vinden.

waardevolle historische elementen

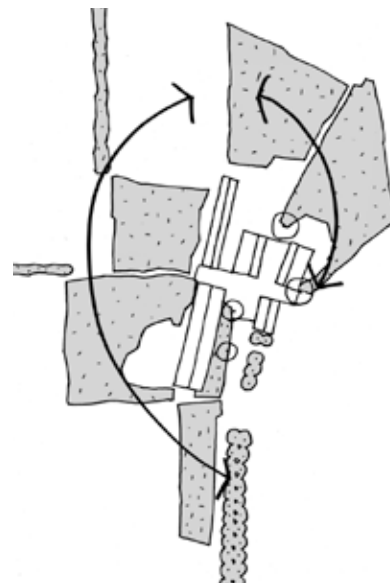
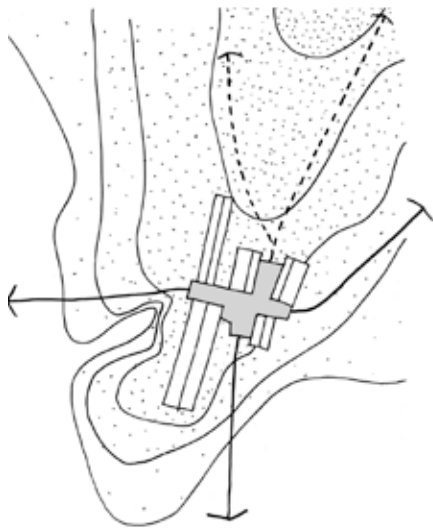
Kwaliteiten van de plek

Het erf ligt op de flank van enige esker die Nederland rijk is. Hierdoor zijn opvallende hoogteverschillen zichtbaar.

Het erf ligt besloten in het bos.

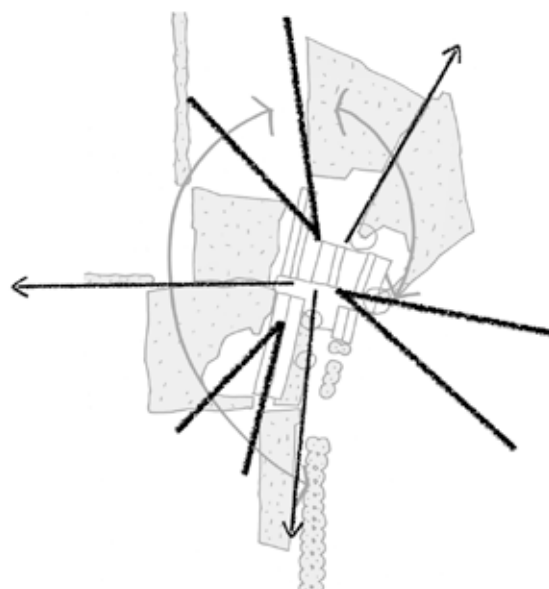
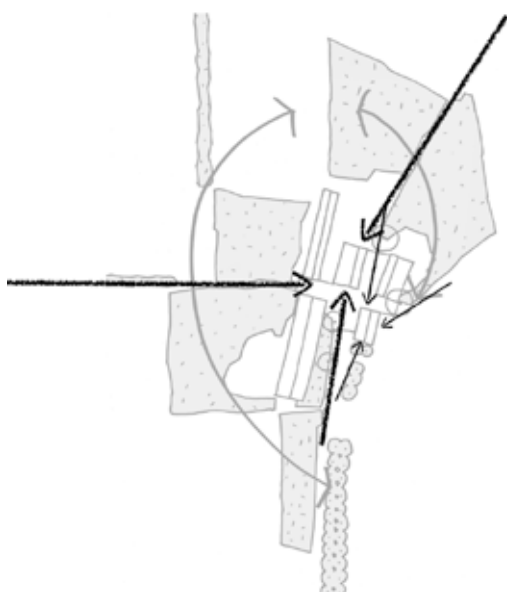

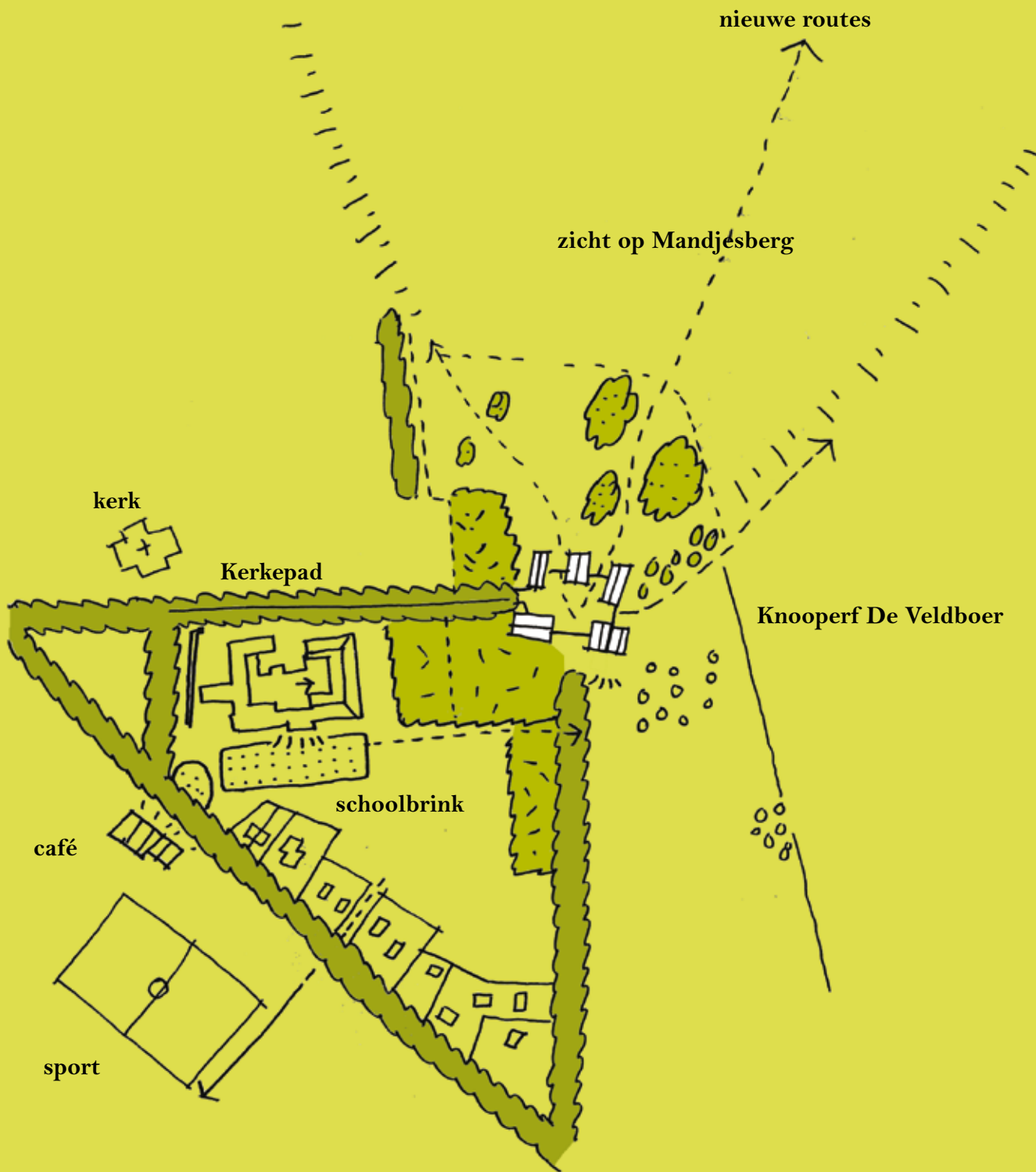

Vanuit het landschap is er een enkel zicht op het erf in het bos. Vanaf het noorden, vanaf de hoger gelegen Mandjesberg, zijn vooral de daken goed zichtbaar.

Er zijn enkelen mooie doorzichten vanaf het erf naar het landschap. Hiervan kunnen nieuwe woningen profiteren.

Ruimtelijk concept

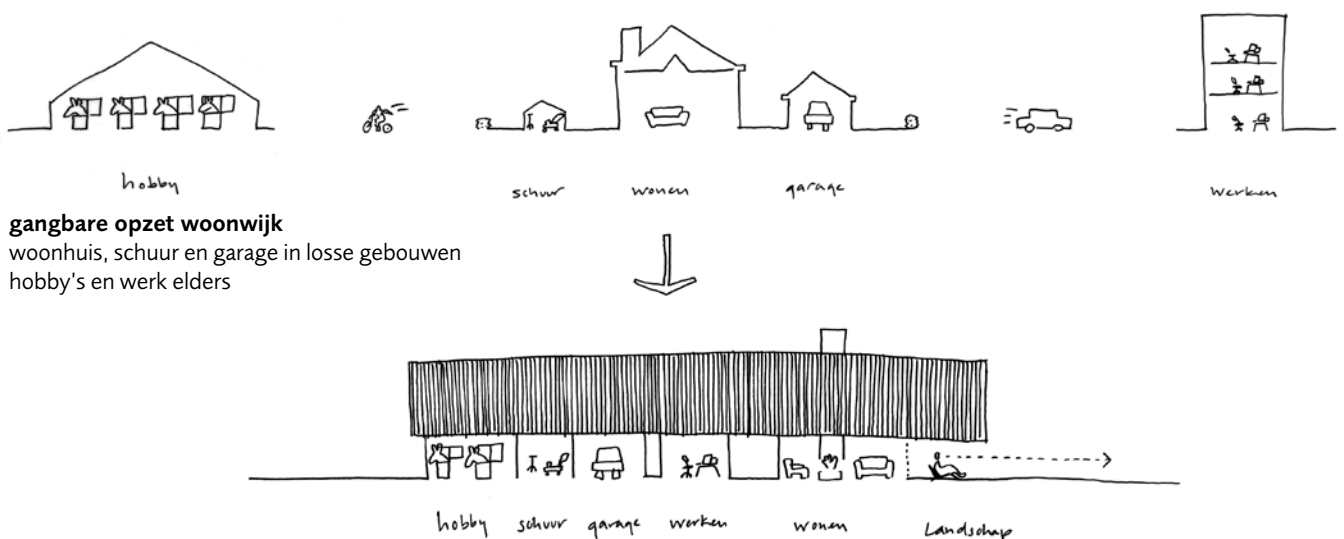
Tussen het dorp en de Mandjesberg

De bebouwing van De Veldboer is niet heel bijzonder of waardevol. Wél bijzonder is de eeuwenoude plek waar het erf ligt, tussen het dorp en de Mandjesberg. De inzet van het ontwerp is deze relaties meer zichtbaar en beleefbaar maken en ze betekenis te geven bij de ontwikkeling van het erf van agrarisch bedrijf tot woonwerkerf. Hiervoor worden enerzijds de banden met het dorp aangetrokken: het oude Kerkepad wordt hersteld, en voor het erfontwikkeling wordt ingezet op functies die het bestaande palet van woon/werkmilieus verrijken. Anderzijds wordt de relatie met de Mandjesberg versterkt: allereerst door het herstel van routes, vervolgens door de bossen opener te maken zodat er nieuw zicht op de berg ontstaat.

Voor de nieuwe bewoners ontstaat zo een interessante locatie tussen dorp en landschap: dicht bij de voorzieningen van het dorp, maar tegelijkertijd midden in het buitengebied. De vrijkomende stallen en schuren bieden volop ruimte om hier een nieuw, landelijk woonmilieu te ontwikkelen met veel ruimte om te werken, voor hobby's, om te rommelen, te tuinieren, paarden te houden en lekker te wandelen. Het erf kan met een beperkt aantal woningen een heel ontspannen woonwerkerf in de dorpsrand bieden; met meer woningen biedt het vooral perspectieven voor samenlevers, mensen die graag met zorg voor hun naasten en omgeving willen leven. Het binnenerf biedt een ontmoetingsruimte, voor bewoners, bezoekers, kinderen die naar school fietsen en mensen die even een wandelingetje maken.

uitwerking

In de volgende hoofdstukken zijn deze ideeën verder uitgewerkt. De ideeën voor de routes, ligging in het landschap, de erfinrichting zijn tot een voorlopig ontwerp uitgewerkt. Het erfensemble zelf, de erfgebouwen, zullen door de toekomstige bewoners ontworpen en uitgewerkt gaan worden. Veel hierbij hangt af van de wensen van de bewoners, hoeveel woningen er uiteindelijk zullen komen en welke aanvullende functies er gesitueerd zullen gaan worden. Het erfensemble is daarom op het niveau van spelregels en randvoorwaarden voor de ontwikkeling uitgewerkt.

gangbare opzet woonwijk

woonhuis, schuur en garage in losse gebouwen
hobby's en werk elders

knooperfconcept: alle functies onder één dak

de erfgebouwen krijgen hiervoor flinke overmaat

